

Skolen i Salling, som har en studeret Mand til Lærer og holdes hele Aaret om; om denne er der Haab, især naar den gives nogen Understøttelse til Anskaffelse af Underviisningsapparater i det Finantsaar, som nu begynder imorgen, at der vil komme en Underviisning istand i Naturkundskab, saa at den ogsaa vil komme til at realisere det Samme, om end i lidt mindre Maalestok end Skolen i Rødning. Det forekommer mig netop derfor, at, naar vi ville fremme disse Skoler, da maae vi ikke lægge Administrationen Hindringer i Veien for at kunne komme til Hjælp ikke blot med Understøttelse til Lærernes Løn, men ogsaa til Anskaffelse af Underviisningsapparater, og naar vi — jeg veed ikke om dette skulde være af Misundelse mod Skolen i Rødning — ville indskrænke Administrationen, bidrage vi derved til at forstyrre disse Skolers Opkomst i de øvrige Egne af Landet, navnlig i Jylland, hvor det jo er, at de især ere komne frem, og som er et glædeligt Tegn paa den jydske Almues Sands for en større Kundskab, et Bevis for, at den føler og erkjender Sandheden af det gamle Ord, at Kundskab er Styrke. Af de 8 eksisterende Bondehøjskoler ere de 5 i Jylland, af disse 5 holdes de 2 hele Aaret om, og de 3 om Vinteren. Der er een opstaaet i Fyen, som har to faste Lærere og tillige har Understøttelse af andre Mænd i Henseende til Lærerkraft, og der er endelig atter opstaaet een her i Sjælland. Jeg skal derfor indstændig bede, at man ikke vil gaae ind paa dette Ændringsforslag og derved lægge Administrationen Hindringer i Veien med Hensyn til at komme saadanne Skoler til Hjælp paa den Maade, som Administrationen finder det meest passende.

**Formanden:** Der undslap den ærede Rigsdagsmand et Udtryk, som kunde mistydes. Jeg antager imidlertid ikke, at han ved Udtrykket „Misundelse mod Rødningens Højskole“ har villet antyde Motivet til Ændringsforslagets Stilling. — Rigsdagsmanden for Viborg Amts 2den Valgkreds har Ordet.

**Bregendahl:** Nagtet den høitærede Kultusminister saa vidtløftigt motiverede Forslaget om Tilskud af Sorø Academies Midler til Anlæg af en Vej over Sorø Sø, og dette Forslag ligeledes er blevet understøttet af den ærede Rigsdagsmand for Sorø, kan jeg dog ikke Andet end med min Stemme anbefale dette Forslag. Jeg finder mig saameget mere foranlediget dertil, som det forekommer mig, at den ærede Kultusministers Foredrag, i Særdeleshed den første Deel deraf, synes at gaae ud paa at andrage paa en Almisse af Sorø Academi til et saadant Velanlæg; jeg beklager, at den første Deel af hans Foredrag, forsaavidt jeg har opfattet det rigtigt, havde en saadan Character, men jeg troer, at Grunden dertil maa ligge i de Ansuelser, som desværre ved flere Leiligheder næres af Regeringens Autoriteter, saasnart der er Spørgsmaal om extraordinaire Foranstaltninger til Forbedring af Communicationsmidler til en Kjøbstad, idet de da betragte et saadant Foretagende som et Gode, der ene skal opnaaes for Kjøbstaden, da tværtimod ethvert Mittel, der fremmer Communicationen til en Kjøbstad, er et ligesaa stort og vigtigt Gode for det paagjældende Landdistrict som for Kjøbstaden (Hør!). Dertil kommer endelig ogsaa den Omstændighed, at Sorø Academi, forsaavidt Loven om Fastes Overgang ikke er bleven fuldkommen realiseret, er Godseier paa hele det Landdistrict, som denne Sag nærmest vedrører. Den ærede Rigsdagsmand for Sorø bemærkede ganske rigtigt, at de Sogne, der ligge nordfor Sorø, — og, forsaavidt de ikke allerede ere gaaede over til Selveiendom, ere de Sorø Academies Fæstegods, — vil ikke kunne have nogen let Forbindelse med Jernbanen, naar denne Vej ikke blev anlagt, og jeg kan dertil sige, at de Sogne, som ligge sydfor Sorø lige til Amtets Grænse, ogsaa høre under Academiets Fæstegods eller ialfald Arvesæstegods, og de ville ligeledes have en meget besværlig Forbindelse med Byen, naar denne Vej ikke kom istand.